

AJUTINE KAITSE UKRAINA KODANIKELE EESTIS

Ajutine kaitse võimaldab pakkuda massilise sisserände korral isikutele erakorralist ja kiireloomulist rahvusvahelist kaitset.

Ajutine kaitse on erandlik menetlus, mille eesmärk on anda massilise sisserände või eeldatava massilise sisserände korral viivitamatut ja ajutist kaitset välismaalastele, kes ei saa päritoluriiki tagasi pöörduda. Seda rakendatakse olukorras, kus valitseb oht, et tavapärane rahvusvahelise kaitse süsteem ei suuda nimetatud sisserännet piisavalt tõhusalt menetleda, et tagada kaitset vajavate inimeste huvide kaitse. (VRKS § 5 lg 1)

Ajutise kaitse õiguslik alus

Ajutise kaitse kohaldamist reguleerib Euroopa Liidu Nõukogu 20. juuli 2001 direktiiv 2001/55/EÜ. Eestis reguleerib ajutise kaitse menetlust välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seadus.

Seoses Venemaa Föderatsiooni 24. veebruaril 2022. a toimunud sõjalise sissetungiga Ukrainasse, võttis Euroopa Liidu Nõukogu 04.03.2022 vastu rakendusotsuse, millega määras kindlaks Ukrainast lähtuva põgenike massilise sissevoolu olemasolu Nõukogu direktiivi 2001/55/EÜ artikli 5 tähenduses ning kehtestas selle tulemusena ajutise kaitse.

Vabariigi Valitsuse 09. 03.2022 jõustunud korraldus annab sõja eest Eestisse tulnud Ukraina kodanikele ja nende pereliikmetele võimaluse taotleda Eestis ajutist kaitset.

Ajutise kaitse kehtivus

Ajutine kaitse kehtib üks aasta alates 04.03.2022 EL Nõukogu rakendusotsusest. Kui ajutise kaitse andmise põhjused ei ole ära langenud, võidakse seda pikendada kuue kuu kaupa kuni ühe aasta võrra. Kui ajutise kaitse kohaldamine on ka seejärel jätkuvalt põhjendatud, võib EL Nõukogu tähtaega veel ühe aasta võrra pikendada.

Ajutine kaitse lõpeb maksimaalse kaitsetähtaja lõppemisel või vastavalt Euroopa Liidu Nõukogu otsusele.

Ajutise kaitse taotlemine Eestis

- Ajutise kaitse taotleja esmane vastuvõtt toimub vastuvõtupunktides, kust saab esmatähtsat infot ajutise kaitse taotlemise, meditsiinilise abi, majutuse jms kohta.
- Ajutist kaitset saab taotleda Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi PPA) teeninduspunktides või PPA mobiilsetes menetluspunktides.
- Taotluse esitamiseks PPA teeninduspunktis tuleb eelnevalt broneerida aeg: <https://broneering.politsei.ee/>.
- Teeninduspunktis tuleb esitada taotlus ajutise kaitse ja elamisloakaardi saamiseks. Taotlemisel tuleb esitada isikut tõendav dokument, sünnitunnistus või muu pereliikmeks olemist tõendav dokument.
- Elamisloakaardi jaoks tehakse foto ja võetakse sõrmejäljed.
- Üldjuhul tehakse kaitse andmise otsus koheselt, elamisloakaardi saab kätte kuni 30 päeva jooksul taotlemisest.

Eesti kohaldab ajutist kaitset:

- Ukraina kodanikele, kes saabusid Eestisse alates 24. veebruarist.
- Muu kodakondsusega või kodakondsuseta inimestele, kellele Ukraina on andnud rahvusvahelise kaitse ja kes saabusid Eestisse alates 24. veebruarist.
- Ülalnimetatud inimeste pereliikmetele, kelleks on abikaasa, elukaaslane, alaealine vallaline laps, teised lähisugulased, kes elasid samas leibkonnas ja olid ülalpidamisel.

Ajutine kaitse ei laiene Ukraina kodanikele ja nende pereliikmetele, kes elasid või viibisid Eestis enne 24.02.2022. Nemad saavad Eestisse jääda muudel seaduslikel alustel.

Euroopa rändevõrgustik (EMN) on 2003. aastal Euroopa Komisjoni poolt asutatud ja selle poolt koordineeritud uurimis- ja teabevahetuse võrgustik, mis koosneb liikmesriikide riiklikest kontaktpunktidest ja kohalikest rändega varjupaiga valdkonna organisatsioonidest, millega kontaktpunktid koostööd teevad. EMNi peamine eesmärk on koguda ja analüüsida ajakohast, objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat rände- ja varjupaiga-valdkonna infot ning jagada saadud teavet poliitikategijate ja laiema avalikkusega.

SISEKAITSEAKADEEMIA
ESTONIAN ACADEMY OF SECURITY SCIENCES

EMN Eesti

Address: Kase 61, 12012 Tallinn, Eesti
E-mail: emn@sisekaitse.ee
Koduleht: emn.ee

AJUTINE KAITSE UKRAINA KODANIKELE EESTIS (2)

Esmased toimingud riiki sisenemisel

Ajutise kaitse staatuse saajatele tagatakse Eestis:

Peamised kontaktasutused:

Politsei- ja Piirivalveamet www.politsei.ee
Sotsiaalkindlustusamet
ja kohalikud omavalitused
Vaimse tervise tugi: Veebinõustamine
www.palunabi.ee/vaimne-tervis
Eesti Haigekassa
Eesti Töötukassa
Haridus- ja Teadusministeerium
Pagulasabi

Üldinfo on koondatud: kriis.ee

Peamised kontaktid:

Riigiinfo telefon 1247 või + 372 600 1247
Ukraina saatkond Eestis + 372 601 5815
Ukraina kogukond Eestis + 372 56 502 572
Hädaabi 112
Ohvriabi kriisitelefoni 116 006